Psovod/psovodka bezpečnostní služby pro detekci akcelerantů hoření (kód: 68-016-M)

Autorizující orgán: Ministerstvo vnitra
Skupina oborů: Právo, právní a veřejnosprávní činnost (kód: 68)
Týká se povolání: Psovod bezpečnostní služby
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 4

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Vysvětlení příčin vzniku a vlastností požáru	4
Orientace v teorii nácviku vyhledání a detekce akcelerantů	4
Orientace ve fyziologii a anatomii čichového ústrojí psa	4
Odebírání vzorků na požářišti	4
Orientace v zásadách ochrany zdraví psovoda a psa	4

Platnost standardu

Standard je platný od: 21.10.2022

Kritéria a způsoby hodnocení

Vysvětlení příčin vzniku a vlastností požáru

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyjmenovat podmínky, které musí být splněny, aby došlo k hoření	Ústní ověření
b) Uvést čtyři vlastnosti ohniska požáru	Ústní ověření
c) Vysvětlit pojem „akcelerant“ a vyjmenovat tři nejčastěji používané	Ústní ověření
d) Vyjmenovat šest nejčastějších motivů vedoucích k úmyslnému založení požáru	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Orientace v teorii nácviku vyhledání a detekce akcelerantů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Definovat potřebné vlastnosti pracovního psa pro speciální pachové práce	Ústní ověření
b) Uvést dvě hlavní formy motivování psa – specialisty – k výkonu	Ústní ověření
c) Popsat, jaký povahový typ psa nelze použít k speciálním pachovým pracím – vyjmenovat tři povahové vlastnosti ztěžující až znemožňující výcvik	Ústní ověření
d) Uvést, co je účelem každého praktického nácviku vyhledání a detekce akcelerantů	Ústní ověření
e) Vysvětlit pojem „Vtiskávání“	Ústní ověření
f) Uvést způsob, jak vybudovat zájem psa o cílový pach	Ústní ověření
g) Vysvětlit pojem „Značení“ a uvést tři příklady	Ústní ověření
h) Vysvětit postup učení psa diferenciaci pachů a přidávání dalších cílových látek	Ústní ověření
i) Popsat podmínky, které musí být splněny, aby bylo možné přejít k vyhledávání cílových látek psem „na volno“ (bez vodítka)	Ústní ověření
j) Vysvětlit pojem „změna citlivosti“ z hlediska času, prostředí a množství	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Orientace ve fyziologii a anatomii čichového ústrojí psa

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat části čichového ústrojí psa	Ústní ověření
b) Vysvětlit rozdíl mezi krátkodobou a dlouhodobou čichovou pamětí psa a uvést jeden příklad využití každé z nich	Ústní ověření
c) Uvést tři funkce čichového ústrojí psa	Ústní ověření
d) Vyjmenovat tři příčiny, jejímž následkem může být ztráta čichu u psa	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Odebírání vzorků na požářišti

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Uvést tři nejdůležitější podmínky, po jejichž splnění může psovod se psem započít práci na požářišti	Ústní ověření
b) Vysvětlit, jak určit místo, kde odebrat vzorek	Ústní ověření
c) Popsat, jakým způsobem odebrat vzorek a kolik vzorků odebrat z místa, kde značil pes	Ústní ověření
d) Uvést pět vlastností (fyzikálních, chemických a technických), které musí splňovat nádoba na odebrané vzorky	Ústní ověření
e) Určit, kolik souprav pro odběr vzorků použít k odebrání dvou vzorků	Ústní ověření
f) Popsat obsah soupravy pro odběr vzorků a vysvětlit zásady práce se soupravou pro odběr vzorků	Ústní ověření
g) Uvést tři další nejdůležitější nástroje pro odebrání vzorku	Ústní ověření
h) Popsat způsob dalšího ověření odebraného vzorku	Ústní ověření
i) Uvést počet vzorků v pachové řadě	Ústní ověření
j) Uvést, kde odebrat srovnávací vzorky	Ústní ověření
k) Popsat další postup zacházení s odebraným a ověřeným vzorkem	Ústní ověření
l) Prohlédnout požářiště	Praktické předvedení
m) Odebrat vzorek z místa značení psem a odebrat srovnávací vzorky	Praktické předvedení
n) Ověřit psem v pachové řadě, či na kolotoči, správnost odběru vzorku	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Orientace v zásadách ochrany zdraví psovoda a psa

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyjmenovat pět povinných ochranných pomůcek pro psovoda a uvést jejich požadované vlastnosti	Ústní ověření
b) Vyjmenovat tři používané ochranné pomůcky pro psa a uvést jejich požadované vlastnosti	Ústní ověření
c) Popsat, které druhy veterinárního vyšetření a v jakých intervalech má pes specialista absolvovat	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO). Zdravotní způsobilost není vyžadována.

Uchazeč musí předložit osvědčení o získání PK Psovod bezpečnostní služby.

Uchazeč je povinen splnit všechna kritéria v uvedeném pořadí. Jeho odpovědi musí být přesné, věcné a úplné – tak, aby bezpochyby prokázal požadované znalosti a vědomosti.

Při ústním zkoušení uchazeč nepoužívá žádné pomůcky.
Při praktickém přezkoušení může psovod pracovat se psem „na volno“, tj. s neupoutaným na vodítku, nebo psovod používá délku a typ vodítka i způsob upoutání psa podle svých zvyklostí. Pes může mít nasazen také postroj pro pachové práce. Pes má po celou dobu přezkoušení na krku pevný jednořadový řetízkový obojek vhodné velikosti. Pes musí být po celou dobu průběhu zkoušky pod vlivem psovoda. Pokud pes pracuje volně, psovod musí být schopen psa kdykoli v průběhu zkoušky, na pokyn zkušebního komisaře, přivolat k sobě a upoutat na vodítko. Toto je nutné v případě, že se pes samovolně vzdálí z místa práce a je ohrožena jeho bezpečnost nebo bezpečnost dalších osob, či psů. Pokud pes agresivně napadne člověka nebo jiného psa, je z dalšího posuzování vyloučen. Pokud psovod není schopen psa přivolat k sobě, je ze zkoušky vyloučen. Psovod je odpovědný za případné škody způsobené psem.
Praktické ověření se děje v kompetenci „Odebírání vzorků na požářišti“.
•pokyny ke kritériu l): požářiště je ohraničený prostor o rozměrech 15 x 15 m, ve kterém se nachází jeden vzorek. Druh vzorku a místo založení určuje zkušební komisař. Psovod správně metodicky provede prohlídku požářiště se psem. Pes určeným způsobem přesně označí místo založení vzorku akcelerantu v časovém limitu 10 minut
•pokyny ke kritériu m): psovod stanoveným postupem odebere vzorek z místa, kde značil pes. Také odebere srovnávací vzorky
•pokyny ke kritériu n): psovod se psem provede metodicky správně ověření vzorku

Uchazeč k praktické části zkoušky nastupuje s vlastním psem, kterého cílenou prací připravil pro vyhledání požadovaných látek. Není důležité plemeno psa, ani věk. V praktické části jsou posuzovány schopnosti psovoda psa vycvičit, i to, zda dosáhl požadované úrovně výcviku a spolehlivosti psa při práci.
Uchazeč o zkoušku si může před zahájením zkoušky požádat o hodnocení psa, se kterým vykonává zkoušku.
Hodnocení psa probíhá zároveň při praktickém přezkoušení uchazeče. Uchazeči je v případě splnění cviků psem při praktickém přezkoušení uchazeče vystaven certifikát hodnocení psa s výsledkem splnil.
Psovod musí prokázat dostatečné teoretické znalosti a v praktické části předvést, že je schopen se psem vyhledat, označit místo nálezu a odebrat požadované látky pro laboratorní vyhodnocení.
Podmínkou použití psa při zkoušce je jeho dobrý zdravotní stav a prokázané (očkovacím průkazem) povinné očkování.
Pokud má pořadatel zkoušek vážné pochybnosti o zdravotním stavu psa, je v jeho pravomoci odmítnout jeho účast na zkoušce.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence.
Při ústním ověřování se připouští jedno odchýlení u každé ověřované kompetence. Za odchýlení se považuje použití nesprávného výrazu nebo záměna pořadí činností, které nemají vliv na celkově správné řešení situace (odpovědi).
Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč vyhověl pro všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč pro některou kompetenci nevyhověl. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat tyto požadavky:

a) Nejméně střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let odborné praxe v řídicích činnostech v oblasti bezpečnostních služeb,
b) doložit znalost jednoho světového jazyka potvrzením o vykonané zkoušce na úrovni B1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky,
c) prokázat (hodnověrným způsobem) nejméně 10 let praxe ve výcviku psů a vycvičit nejméně dva psy na úroveň splnění zkoušek z výkonu nejvyššího stupně (alespoň jednu z následujících: ZVV3, T3, SchH3, IPO3, H2, P3) – toto prokázat „Potvrzením o vykonané zkoušce“,
d) zúčastnit se nejméně jednoho mezinárodního závodu ve výkonu psů (účast doložit zápisem ve výsledkové listině závodu).

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces včetně vyhodnocení na PC a vydání jednotného osvědčení (stačí doložit čestným prohlášením).
- Autorizovaná osoba musí mít uzavřené pojištění odpovědnosti pro danou činnost.

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost předložením dokladu nebo souboru dokladů o získání odborné způsobilosti autorizujícímu orgánu nebo jiným postupem stanoveným autorizujícím orgánem.

Žádost o autorizaci naleznete na stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo vnitra ČR, www.mvcr.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

Pro zajištění zkoušky podle tohoto hodnoticího standardu je třeba mít k dispozici:
Místnost vhodná pro ověření teoretických znalostí psovodů, prováděné ústní formou, bez dalších pomůcek.
Dostatek prostoru pro vytvoření potřebného množství (podle počtu účastníků zkoušky) umělých požářišť. Každé jednotlivé požářiště je ohraničený prostor o rozměrech 15 x 15 m. Do každého požářiště se zakládá pouze jeden vzorek akcelerantu. Pro každého zkouseného psa musí být použito jiné požářiště. Jedno požářiště nesmí být v průběhu zkoušky použito dvakrát, protože je po použití kontaminováno.
Sterilní pomůcky a nádoby k odběru vzorků (na 1 uchazeče):
•10 sterilizovaných sklenic pro odběr vzorků, každá o objemu 1 litr
•3 páry sterilizovaných rukavic
•sterilizovaná lopatička z umělé hmoty
•sterilizovaná kovová lopatička
•pipeta
•1dcl odpařeného vzorku 50% benzinu
•1dcl odpařeného vzorku 75% benzinu

Vhodné pomůcky k vytvoření pachové řady či kolotoče k potvrzení správnosti odběru vzorku.
K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam svého materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Pokud žadatel bude při zkouškách využívat materiálně-technické vybavení jiného subjektu, přiloží k žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace smlouvu (popřípadě smlouvy) umožňující jeho užívání nejméně po dobu 5 let ode dne podání žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Celková doba přípravy na zkoušku (včetně případných časů, kdy se uchazeč připravuje během zkoušky) je 15 až 30 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky (bez času na přestávky a na přípravu) je 1,5 až 2 hodiny (hodinou se rozumí 60 minut). Zkoušku není možné rozložit do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravila SR pro bezpečnost a ochranu majetku a osob a bezpečnost práce, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:
Česká komora služeb ochrany majetku a osob
Unie soukromých bezpečnostních služeb ČR
Česká komora detektivních služeb
Komora podniků komerční bezpečnosti ČR
Asociace Grémium Alarm
Český klub bezpečnostních služeb
Komora BOZP a PO ČR
Policejní prezidium ČR, odbor kynologie a hipologie